

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 3P/1/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5913200070
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Renáta Krajčiová
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2013:5913200070.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok samosudkyňou Mgr. Renátou Krajčiovou vo veci starostlivosti súdu o mal. J. V., nar. XX.X.XXXX, bytom O. XX, J., toho času v L. domove A. XX, J., zast. v konaní kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok - odbor sociálnych vecí a rodiny, dieťa rodičov: I. G., nar. X.X.XXXX, bytom F. ubytovňa V., J. a G. V., nar. XX.X.XXXX, bytom L. 5, J., za účasti prokurátora, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, začatom ex offa, takto

r o z h o d o l :

Súd nad mal. J. V., nar. XX.X.XXXX n a r i a d' u j e ústavnú starostlivosť.

Súd mal. J. V., nar. XX.X.XXXX u m i e s t ň u j e do Detského domova, A. XX, J..

Súd o b m e d z u j e matke I. G., nar. X.X.XXXX a otcovi G. V., nar. XX.X.XXXX výkon ich rodičovských práv a povinností k mal. J. V., nar. XX.X.XXXX a to matke čo do osobnej starostlivosti zastupovania dieťaťa a správy majetku dieťaťa a otcovi čo do zastupovania dieťaťa a správy majetku dieťaťa.

Súd u s t a n o v u j e mal. J. V., nar. XX.X.XXXX opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok - odbor sociálnych vecí a rodiny, ktorý je oprávnený zastupovať mal., spravovať jej majetok v bežných veciach a je povinný dvakrát ročne podať súdu správu o vykonávaní opatrovníctva.

Matka j e p o v i n n á prispievať na výživu mal. J. V., nar. XX.X.XXXX výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona na účet Detského domova, A. XX, J., číslo účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol XXXX vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred počnúc dňom 5.12.2012.

Zameškané výživné za obdobie od 5.12.2012 do 26.3.2013 vo výške 103,16 eur p o - v o ľ u j e súd matke splácať v splátkach vo výške 10 eur mesačne splatných spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou výroku tohto rozsudku až do úplného zaplatenia dlžnej sumy pod sankciou straty výhody splátok na účet Detského domova, A. XX, J..

Otec j e p o v i n n ý prispievať na výživu mal. J. V., nar. XX.X.XXXX výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona na účet Detského domova, A. XX, J., číslo účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol XXXX vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred počnúc dňom 5.12.2012.

Zameškané výživné za obdobie od 5.12.2012 do 26.3.2013 u h r a d í otec na účet Detského domova, A. XX, J. vo výške 103,16 eur do 31.5.2013.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

Tunajší súd uznesením zo dňa 18.2.2013 pod č.k. 3P/1/2013-13 začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad mal. J. V., nar. XX.X.XXXX s poukazom na ustanovenie § 81 ods. 1 OSP v nadväznosti na skutočnosti zistené z podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, z ktorého vyplynulo, že mal. J. je vedená u nich v evidencii sociálnej kurately od roku 2010 z dôvodu nahlásenia matky o problémovom správaní dcéry. Matka sama vychovávala 4 mal. deti a nebola schopná zvládnuť jej problémové správanie. Jednalo sa najmä o úteky k starej matke pani U., bývajúcej v J.. Podľa rozhovorov s mal. J. na ich oddelení príčinou jej útekov bolo fyzické násilie spôsobované matkou. Matka už vtedy riešila problémové správanie dcéry návštevami u detského psychiatra MUDr. Naďa. Predpísané lieky znášala mal. veľmi zle, odmietala ich užívať, spôsobovalo jej to psychické utrpenie, bála sa ísť domov k matke, ktorá sa jej vyhrážala, že ju dá preč z domu ku mníškam alebo do psychiatrickej liečebne. Dňa 22.5.2012 ju kontaktoval prednosta detskej kliniky v Ružomberku Doc. MUDr. Viliam Žilínek Csc. a oznámil im, že J. je u nich hospitalizovaná z dôvodu nahlásenia matky na políciu, že J. chce vyskočiť z okna. Pán prednosta usúdil, že J. nepotrebuje psychiatrické lieky, ale zmenu výchovného prostredia. Následne navštívili J. v nemocnici, ktorá im povedala, že sa veľmi bojí matky a nechce sa k nej vrátiť, vtedy mala mal. 16 rokov. Na výsluchoch na polícii ju matka nútila klamať, v poslednej dobe ju zamykala doma, vymyslela si na ňu, že sa intímne stýka s jej druhom, s ktorým však J. nikdy nič nemala. Podľa nich sa matka správala účelovo, aby mohla poberať naďalej peňažný príspevok na opatrovanie z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, nakoľko mal. J. bola v roku 2010 uznaná ako fyzická osoba s ŤZP pre afektívne poruchy správania a bolo jej odporučené celodenné opatrovanie. Počas hospitalizácie J. na detskej klinike na základe psychiatrického vyšetrenia zo dňa 17.5.2012 bolo odporučené umiestnenie mal. do SOS alebo detského domova z dôvodu zmiešaných porúch správania a emócií pri dysfunkčnom rodinnom prostredí. Ďalej Základná škola sv. Vincenta Ružomberok im dňa 24.5.2012 podala vyjadrenie vo veci žiačky mal. J., bolo konštatované, že u nej nikdy nespozorovali prejavy agresivity alebo psychicky narušeného správania, matka výchovu detí nezvládla, odporúčali, aby mal. J. žila mimo dosahu matky. Z tohto dôvodu podal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok dňa 25.5.2012 podnet na začatie konania vo veci predbežného opatrenia o dočasnom odňatí mal. zo starostlivosti matky a jej zverenie do starostlivosti zariadenia, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky najdlhšie na 6 mesiacov. Okresný súd Ružomberok uznesením zo dňa 1.6.2012 č.k. 7P/52/2012-24 mal. J. u dočasne odňal zo starostlivosti matky a odovzdal ju do dočasnej starostlivosti krízového strediska Náruč, Žilina - Zádubnie. Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok zo dňa 25.9.2012 č.k. 6P/59/2012-20 bolo mal. J. e uložené výchovné opatrenie - bola dočasne odňatá zo starostlivosti matky a mala nariadený pobyt v detskom krízovom centre Náruč, Žilina - Zádubnie a to až do 30.11.2012. Podľa záverečnej správy z tohto zariadenia sa mal. J. a postupne s rôznymi problémami adaptovala na prostredie zariadenia, bola odmietavo nastavená voči rôznym formám pomoci. Do kolektívu sa začlenila veľmi pomaly. Do novej školy sa veľmi tešila, od septembra nastúpila na SOŠ podnikania odbor cukrár. Podľa záverov psychologického vyšetrenia ide o dieťa so syndrómom CAN, rodinné vzťahy sú veľmi narušené, neposkytujú mal. oporu, záujem a starostlivosť. Vzťah s matkou je výrazne negatívny. Z jej strany mal. J. a dlhodobo zažívala odmietanie, týranie, trpela nedostatkom pozitívnych citov a starostlivosti. Počas celého pobytu u nich mal. J. a odmietala matku, chcela byť zverená do starostlivosti starej mamy. Matka sa počas celého pobytu J. y v zariadení s ňou vôbec nekontaktovala. Mal. vzťah so starou mamou si zidealizovala, zariadenie vníma, že stará matka čelí zlej finančnej, bytovej a zdravotnej situácii, nemá stabilné zázemie. Býva v mestskej ubytovni v Štiavničke spolu so svojím slobodným dospelým synom a vnukom, ktorý je synom J. inej matky. Poberá dávku v hmotnej núdzi, pracuje na aktivačných prácach v meste. Stará matka od začiatku odňatia J. y zo starostlivosti matky sa snažila o to, aby jej vnučka bola zverená do starostlivosti. Cez Mesto Ružomberok sa pokúsili pomôcť jej s ubytovaním, prisľúbili jej nový byt v nadstavbe ubytovne na Bystrickej ulici v Ružomberku, kolaudácia sa však posunula na koniec novembra 2012. X. U. počas posledného rozhovoru sa vyjadrila, že má obavu či zvládne výchovu vnučky J. y z dôvodu zlého zdravotného stavu, zlej finančnej situácie a z obavy zo zodpovednosti za J. u aj oni mali obavu, že stará matka nebude schopná vnučke zabezpečiť takéto prostredie. Na základe záverečnej správy zariadenia odporúčali mal. J. u dočasne umiestniť do Detského domova J.. Uznesením Okresného súdu Ružomberok zo dňa 4.12.2012 č.k. 6P/120/2012-9 bola mal. J. a dňa 5.12.2012 dočasne umiestnená do Detského domova Ružomberok, kde má možnosť kontaktu

so svojou starou matkou, s ktorou má silné citové väzby a tiež so svojimi tromi súrodencami. Stará matka by nebola schopná navštevovať ju v inom zariadení mimo Ružomberka vzhľadom na jej zdravotnú a finančnú situáciu, v Žiline ju nebola ani raz navštíviť. Ďalej po umiestnení mal. J.y v Detskom domove Ružomberok má zabezpečené ďalšie vzdelávanie v odbore, ktorý ju zaujíma. Umožnila jej pokračovať v štúdiu v odbore cukrár a pravidelnú prípravu na vyučovanie. Z tohto dôvodu navrhli, aby súd mal. J.e nariadiť ústavnú starostlivosť a aby bola umiestnená do Detského domova Ružomberok, ul. A. XX. Navrhli tiež obmedziť rodičom výkon ich rodičovských práv a povinností k dieťaťu čo do ich osobnej starostlivosti zastupovania a správy majetku, za opatrovníka navrhli ustanoviť pre mal. J.u Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, ktorý bude oprávnený ju zatupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach, zároveň navrhli uložiť rodičom mal. J.y prispievať na jej výživu mesačným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima pre neplnoleté nezaopatrené dieťa vždy do 15. Dňa v mesiaci vopred na účet Detského domova, Kalvárska, Ružomberok.

Otec vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 26.3.2013 vyjadril súhlas s nariadením ústavnej starostlivosti nad mal. J.ou a nad jej umiestnením v Detskom domove, A., J. z dôvodu, že mal. by u matky nemala dobrý život, ona by sa o ňu nepostarala. Ďalej uviedol, že rozprával sa s mal. J.ou, keď bola v krízovom centre a na prázdninách u neho a zistil, že mal. J.a matku nenávidí, k matke by nešla a veľmi dobrý vzťah má so starou matkou T. U. a tiež s matkinou sestrou. On nemá záujem vykonávať starostlivosť o mal. J.u, nakoľko na to nemá podmienky, chodí na týždňovky za prácou. Nerobí mu problém navštevovať dcéru v detskom domove. Výživné Detskému domovu Kalvárska neuhradil žiadne, lebo nebolo roboty. Na úrade práce v evidencii uchádzačov o zamestnanie sa neevidoval, lebo sa mu to neoplatí, zdravotnú poisťku si platí sám, býva v rodinnom dome na V., kde má svoj podiel z dedičstva po rodičoch. Čo sa týka jeho príjmu v decembri 2012 si nepamätá koľko zarobil, teraz nemá žiaden príjem, poisťku mu platí jeho matka, ktorá je starobnou dôchodkyňou, prácu ukončil v decembri 2012, nakoľko, keď je takéto počasie nerobia. O mal. J.u sa staral za celých jej 17 rokov života v trvaní jedného dňa. O tom, že matka sa zle stará o dieťa vie možno 1 rok, ale v tej veci nemôže urobiť nič, lebo nie je schopný sa o ňu starať, nemá na to finančné prostriedky a zároveň s dcérou nemajú vytvorený žiaden vzťah, snažil sa, raz bola u neho, ale bola ticho, potom on už nemal záujem.

Matka sa pojednávania konaného dňa 26.3.2013 nezúčastnila, doručenie predvolania na pojednávanie mala riadne a včas vykázané, svoju neúčasť ospravedlnila telefonicky, čo vyplynulo z úradného záznamu tunajšieho súdu zo dňa 26.3.2013, matka ďalej uviedla, že má choré dieťa, vyjadrila súhlas, aby pojednával aj v jej neprítomnosti, nemá žiadne výhrady voči ustanovenému KO, s návrhom na nariadenie ústavnej starostlivosti súhlasí len má výhrady voči vyjadreniu KO, že dieťa bolo týrané, čo nie je pravda o čom svedčia vyjadrenia MUDr. Naďa, zároveň stará matka mal. T. osobne na tunajšom súde oznámila, že matka I. G. sa nemôže zúčastniť pojednávania, nakoľko má choré dieťa, čo vyplynulo z úradného záznamu tunajšieho súdu zo dňa 26.3.2013. Preto súd vec prejednal v neprítomnosti matky a prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy s poukazom na ustanovenie § 101 ods. 2 OSP.

KO mal. dieťaťa vo svojom prednese na pojednávaní dňa 26.3.2013 uviedol, že čo sa týka týrania, toto bolo riešené aj po trestnej stránke, avšak bolo to odmietnuté, nakoľko mal. J.a všetky obvinenia voči matke stiahla späť. Poukázal, že minulý rok v máji bola mal. umiestnená na detskej klinike, kde sa prvýkrát vyjadrila, že ju matka týra fyzicky aj psychicky. Vždy sa bála prejaviť svoj názor, je tichá, bojí sa. Na základe dôkazov ju odobrali matke predbežným opatrením súdu a umiestnili do krízového centra za účelom diagnostiky, kde bolo konštatované, že jedná sa o dieťa so syndrómom CAN. Mal. J.a prejavila želanie, aby sa o ňu starala stará matka T. U., ktorá bola jej útočiskom, keď mala problémy s matkou, avšak stará matka nemala vytvorené podmienky pre výchovu mal., žila v ubytovni v Štiavničke a preto sa obrátili na Mesto Ružomberok, kde im prisľúbili, že jej poskytnú 1-izbový byt v novej prístavbe ubytovne na Bystrickej ceste, z technických dôvodov jej byt bol pridelený až koncom novembra 2012. V tom čase už ale stará matka vyjadrila obavu, či bude schopná postarať sa o mal. Počas pobytu v krízovom centre sa mal. kontaktovala len so starou matkou a tiež s matkinou sestrou, ktorá tiež prejavila nepatrný záujem vziať si mal. J.u do náhradnej starostlivosti, avšak pri jednom predĺženom pobyte J.y u nej cez prázdniny si to rozmyslela. J.a je zvláštna povaha, nevie si zvyknúť na nové prostredie skôr využíva ľudí. Nastaví určité latky. Ostatní ju berú, že bola týraná, chce len brať, nechce nič dať, žiadna vďačnosť. Koncom novembra končila platnosť výchovného opatrenia a J.a nemala kde byť, preto navrhli, aby bola nad ňou nariadená ústavná starostlivosť. Na základe predbežného opatrenia

bola umiestnená do DD Ružomberok. Navrhol, aby bola nariadená nad mal. J.ou ústavná starostlivosť, aby boli zachované rodinné aj súrodenecké vzťahy. DD jej zabezpečí všetky podmienky pre jej zdravý psychický a fyzický vývoj, umožní jej pokračovať v štúdiu, byť so starou matkou. Matka vyjadrila súhlas s nariadením ústavnej starostlivosti, vyjadrila sa, že chcela J.e všetko dobre, ale keď ona sa obrátila voči nej, tak ju už viac nechce. Matka býva v Mestskej ubytovni v Štiavničke v jednej miestnosti s mladšími deťmi P. a V. a s priateľom, ktorý je otcom týchto dvoch mal. detí, ich finančná situácia je veľmi slabá. Matka má zlý zdravotný stav. KO zároveň navrhol, aby súd obmedzil rodičom výkon ich rodičovských práv, čo do ich osobnej starostlivosti, zastupovania, správy majetku, za opatrovníka mal. J.e navrhol ustanoviť Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok a ďalej navrhol určiť výživné rodičom v minimálnom rozsahu, nakoľko otec má nepravidelný príjem a má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. F. V. vo veku 5 rokov.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Ružomberok JUDr. Jana Púčeková vo svojom prednese na pojednávaní dňa 26.3.2013 navrhla, aby súd nad mal. J.ou nariadil ústavnú starostlivosť a umiestnil ju do zariadenia, kde sa nachádza. Ďalej navrhla, aby súd minimálne obmedzil výkon rodičovských práv obom rodičom, za opatrovníka navrhla ustanoviť Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok odbor sociálnych vecí a rodiny, zároveň navrhol uložiť rodičom prispievať na výživu mal. k rukám detského domova podľa zásad v zmysle príslušných ustanovení zákona o rodine počnúc dňom umiestnenia mal. v detskom domove a zároveň navrhla zmeniť predchádzajúci rozsudok o zverení mal. do osobnej starostlivosti matky.

Súd sa v rámci vykonaného dokazovania oboznámil aj s obsahom listín založených v spise.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok vyplynulo, že matka je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 20.6.2012, evidencia trvá a otec nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok vyplynulo, že matka je evidovaná ako osoba nachádzajúca sa v hmotnej núdzi a poberá pomoc v hmotnej v núdzi vo forme dávky a príspevkov od 1.7.2012 od 1.2.2013 je jej vyplácaná pomoc v hmotnej núdzi vo výške 234,17 eur mesačne. Otec nie je evidovaný u nich ako osoba nachádzajúca sa v hmotnej núdzi a nie je poberateľom pomoci v hmotnej núdzi. Zo správy Sociálnej poisťovne pobočka Liptovský Mikuláš vyplynulo, že matka bola zamestnaná do 30.11.2012, otec bol zamestnaný do 31.12.2012, dôchodok ani dávky v nezamestnanosti obaja nepoberajú. Z potvrdenia Facility Services spol. s r.o. Bratislava vyplynulo, že za obdobie november 2012 dosiahla matka čistú mzdu bez daňového bonusu vo výške 108,92 eur. Zo správy F. Q., E. XXX vyplynulo, že otec bol u neho zamestnaný ako pomocný robotník od 29.10.2010 do 31.12.2012 na dohodu o vykonaní práce s tým, že v období od júna 2012 do decembra 2012 dosiahol priemernú čistú mesačnú mzdu vo výške 13093 eur.

Zo správy Detského domova, A. XX, J. vyplynulo, že mal. J.a bola do ich zariadenia umiestnená dňa 5.2.2012 na základe predbežného opatrenia tunajšieho súdu zo dňa 4.12.2012 č.k. 6P/120/2012-9. Predtým bola v krízovom centre Náruč Žilina - Zádubnie. O začiatku pobytu u nich pôsobila mal. J.a veľmi utiahnuto s nízkym sebavedomím, v kontakte s pracovníkmi je veľmi nedôverčivá, málo komunikuje, uniká aj z kontaktu s deťmi. V Ružomberku nemá žiadne iné kontakty, nevyhľadáva kamarátov, stretáva sa iba so starou matkou, bratom a tetou, jedná sa o jednostranný záujem z J.inej strany, o matku záujem nejavila až v poslednom čase hovorila, že sa s ňou stretla. Hneď po premiestnení ku nim sa pýtala k starej matke, nastavili jej pravidlá púšťania k starej matke. Vynucovala si neustále púšťanie aj mimo hodín na to určených. Ťažko akceptovala argumenty o zdravotnom stave starkej a jej finančnej situácii, ktoré jej nedovoľujú venovať jej toľko pozornosti, resp. nedovoľujú jej, aby ju tak často navštevovala. Problém nastal, keď počula priame vyjadrenie starkej, že ju nemôže tak často brávať, odmietla s ňou komunikovať, objavila sa u nej somatizovaná úzkosť, odmieta akúkoľvek pomoc, odmieta psychológa, nikomu nedôveruje. Intelektové schopnosti mal. sú orientačne v dolnom pásme priemeru. Navštevuje Strednú odbornú školu obchodu a služieb v Ružomberku, 3 ročný učebný odbor cukrár, tvrdí, že školu má rada, na polroku však mala aj jednu nedostatočnú, uprednostňuje samotu, číta si, počúva hudbu, lúšti krížovky, je bledá, pôsobí nezdravo, chodí zhrbená, je potrebné ju odborne vyšetriť, no odmieta všetko. Z tohto dôvodu je potrebné pre ňu zabezpečiť psychoterapeutické vedenie. S pobytom v detskom domove sa nestotožnila, ústavnú starostlivosť berie ako trest, stále má nádej, že by mohla bývať u starej

matky. V súčasnej dobe je ústavná starostlivosť nevyhnutným riešením pre mal.. Zároveň oznámili číslo bankového účtu za účelom zasielania výživného: XXXXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol XXXX.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok k tomuto konaniu vyplynulo, že od času odňatia mal. J.y zo starostlivosti matky a jej umiestnenia do Detského krízového centra Náruč Žilina - Zádubnie pracovali na pláne sociálnej práce, podľa ktorého mala byť mal. J.a odovzdaná do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. V tomto zmysle pretrvávalo aj nastavenie mal. J.y, ktorá odmietala matku a riešenie videla v tom, že bude zverená do starostlivosti starej matky. Matka počas celého jej pobytu v zariadení sa s ňou vôbec nekontaktovala. Vzťah so starou matkou si J.a idealizovala. Stará matka v tom čase bývala v Mestskej ubytovni v Štiavničke spolu so svojim slobodným synom a vnukom P. G., ktorý je starším bratom J.y. Je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi, pracuje na aktivačných prácach v meste. Cez Mesto Ružomberok, oddelenie sociálnych vecí sa pokúsili pomôcť jej s ubytovaním, aby mohla J.a s ňou bývať, avšak pred ukončením platnosti výchovného opatrenia uloženého J.e jej stará matka sa vyjadřila, že má obavu, či zvládne výchovu vnučky z dôvodu zlého zdravotného stavu, slabej finančnej situácie a obavy zo zodpovednosti za J.u. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny má tiež obavu, že stará matka nebude schopná vnučke zabezpečiť vhodné prostredie, nakoľko J.a potrebuje bezpečné a stabilné prostredie pre svoj zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin. Na základe správy Detského krízového centra Náruč odporúčajú nariadiť nad mal. J.ou ústavnú starostlivosť, umiestniť ju do Detského domova v Ružomberku, kde bude mať mal. J.a naďalej možnosť kontaktovať sa so starou matkou, upevňovať súrodenecké väzby k mladšiemu bratovi P. a sestre V., ktorí žijú s jej matkou. Y. práce, sociálnych vecí a rodiny neuvažoval nad možnosťou umiestniť J.u do pestúnskej starostlivosti, nakoľko mal. J.a je silne naviazaná na starú matku a inú predstavu o svojom ďalšom živote neprípúšťa. Za posledné roky zažila veľa zlých skúseností s matkou.

Súd sa oboznámil s pripojenými spismi tunajšieho súdu. Z rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 25.10.1996 č.k. 13Nc 179/96-12 vyplynulo, že mal. J.a bola zverená do výchovy matke a otcovi bolo uložené prispievať na jej výživu za obdobie od 1.8.1996 do 31.8.1996 sumou 300 Sk a od 1.9.1996 sumou 600 Sk mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky dieťaťa.

Tunajší súd uznesením zo dňa 1.6.2012 č.k.7P/52/2012-24 nariadil predbežné opatrenie, ktorým mal. dočasne odňal zo starostlivosti matky a odovzdal ju do dočasnej starostlivosti Krízového strediska Náruč Žilina - Zádubnie, zároveň predbežným opatrením uložil rodičom platiť na výživu mal. J.y V. minimálne výživné v nevyhnutnej miere vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne a to vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred na účet Krízového strediska Náruč Žilina - Zádubnie.

Tunajší súd rozsudkom zo dňa 25.9.2012 č.k. 6P/59/2012-20 uložil mal. J.e výchovné opatrenie a dočasne ju odňal zo starostlivosti matky a nariadil jej pobyt v Krízovom stredisku Náruč Žilina - Zádubnie a to až do 30.11.2012, zároveň uložil obom rodičom povinnosť platiť na mal. J.u výživným v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Krízového centra Náruč Žilina - Zádubnie, počnúc dňom umiestnenia mal. do tohto zariadenia 1.6.2012. Napokon súd zistil, že tunajší súd uznesením zo dňa 5.12.2012 č.k. 6P/120/2012-9 nariadil predbežné opatrenie, ktorým dočasne odňal mal. zo starostlivosti matky a odovzdal ju do dočasnej starostlivosti Detského domova J., A. XX, Ružomberok a to až do právoplatného rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti a zároveň uložil obom rodičom prispievať na výživu mal. J.y minimálnym výživným v nevyhnutnej miere vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet detského domova.

Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy

skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia neviedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

Podľa § 38 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života, b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

Podľa § 38 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí o obmedzení výkonu rodičovských práv podľa odseku 2 súd uvedie rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje.

Podľa § 39 ods. 3 Zákona o rodine, ak súd rozhodol o obmedzení výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k obidvom rodičom alebo k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu opatrovníka podľa § 60.

Podľa § 39 ods. 4 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

Podľa § 61 ods. 1 Zákona o rodine, opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 61 ods. 2 Zákona o rodine, súd vymedzí rozsah práv a povinností opatrovníka tak, aby bol splnený účel, na ktorý bol opatrovník ustanovený, a aby boli dostatočne chránené záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že sú splnené podmienky na to, aby súd nariadil nad mal. J.ou ústavnú starostlivosť. Súd zistil závady v starostlivosti o mal. J.u u matky, samotná matka súhlasila s nariadením ústavnej starostlivosti nad mal. Vzťah mal. s matkou je narušený, mal. matku odmieta. Otec sa súdu vyjadril, že nemá záujem vykonávať osobnú starostlivosť o mal. J.u, nakoľko nemá k tomu vytvorené podmienky a to najmä z finančného hľadiska resp. keď je zamestnaný, dochádza za prácou na týždňovky. Okrem toho súd zistil, že mal. J.a nemá s otcom vytvorený žiaden vzťah vzhľadom na absenciu stretávania otca s mal. J.ou. Mal. J.a veľké nádeje vkladala do starej matky T. U., mala predstavu, že táto by mohla vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť o ňu. V tomto smere Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok - odbor sociálnych vecí a rodiny spolu s Mestským úradom Ružomberok, oddelenie sociálnych vecí vyvinuli snahu za účelom zabezpečenia bytových podmienok pre starú matku mal. na účely vykonávania starostlivosti o mal. J.u, avšak stará matka mal. napokon vyjadrila vlastné obavy, či je schopná zvládnuť starostlivosť o mal. J.u z dôvodu jej zdravotných problémov, zlej finančnej situácie a v neposlednom rade z dôvodu veľkej zodpovednosti za výchovu mal. J.y, preto aj KO mal. dieťaťa v konaní odporučil nariadiť nad mal. ústavnú starostlivosť a umiestniť ju v Detskom domove, Kalvárska XX, J., aby mal. mala zachované rodinné väzby k starej matke T. U., rodičom, súrodencom, tete a zároveň, aby mala vytvorené možnosti riadneho pokračovania vo svojom vzdelávaní na Strednej odbornej škole obchodu a služieb v Ružomberku. Rovnako tiež Detský domov, A. XX, J. vyjadril názor, že v súčasnej dobe je ústavná starostlivosť nevyhnutným riešením pre mal. J.u, ktorá je u nich umiestnená na základe nariadeného predbežného opatrenia tunajšieho súdu od 5.12.2012. Nariadenie ústavnej starostlivosti nad mal. J.ou navrhla aj prokurátorka Okresnej prokuratúry v Ružomberku. Z týchto dôvodov súd dospel k záveru, že náhradná osobná starostlivosť o mal. resp. pestúnska starostlivosť neprichádzajú do úvahy rovnako ani návrat mal. k matke resp. starostlivosť otca o mal. a preto súd nariadil ústavnú starostlivosť nad mal. J.ou a umiestnil ju do Detského domova, Kalvárska XX, J.. Nakoľko mal. J.a bola zverená do osobnej starostlivosti matke, súd obmedzil matke výkon jej rodičovských práv a povinností mal. J.e, čo do osobnej starostlivosti, zastupovania dieťaťa a správy majetku dieťaťa a otcovi čo do zastupovania dieťaťa a správy majetku dieťaťa vzhľadom k tomu, že rodičia nezabezpečili riadnu výchovu mal. J.y ani si riadne neplnili svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností, pričom súd v rozsudku vymedzil rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje. Súd poukazuje, že mal. J.e v Detskom domove, A. XX, J. je potrebné zabezpečiť, či už lekársku starostlivosť resp. iné úkony súvisiace s osobnou starostlivosťou o dieťa a pri ich zabezpečení by mohli vzniknúť problémy, preto ustanovil mal. J.e za opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok - odbor sociálnych vecí a rodiny, ktorý s ustanovením do tejto funkcie vyjadril svoj súhlas a zároveň vymedzil opatrovníkovi rozsah výkonu jeho práv a povinností a to tak, že opatrovník je oprávnený zastupovať mal. a spravovať jej majetok v bežných veciach a je povinný dvakrát ročne podať súdu správu o vykonávaní opatrovníctva.

Nakoľko vyživovacia povinnosť rodičov voči mal. J.e rozhodnutím súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, resp. obmedzením rodičovských práv nezaniká, bolo potrebné taktiež, aby súd rozhodol o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov voči mal. J.e. Súd v konaní zisťoval pomery na strane rodičov, pričom zistil, že otec je nezamestnaný, neevidoval sa v evidencii uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok. Naposledy bol zamestnaný od 29.10.2010 do 31.12.2012 u zamestnávateľa Q. F. E., kde dosiahol čistú mzdu vo výške 130,93 eur priemerne mesačne za obdobie od júna 2012 do decembra 2012. Býva v rodinnom dome, kde má podiel z dedičstva po rodičoch, poisťku na zdravotné poistenie mu platí matka, otec má ešte jednu vyživovaciu povinnosť k F. V. vo veku 5 rokov.

Čo sa týka pomerov na strane matky, matka poberá dávky v hmotnej núdzi, býva v Mestskej ubytovni v Štiavničke v jednej miestnosti s mladšími deťmi P. a V. a s priateľom P. X., ktorý je otcom týchto dvoch mal. detí, ich finančná situácia je veľmi zlá, aktuálne im je vyplácaná pomoc v hmotnej núdzi v sume 234,17 eur mesačne, okrem toho matka má zlý zdravotný stav (problémy so srdcom). Vzhľadom k tomu súd konštatuje, že nie je v schopnostiach, možnostiach a majetkových pomeroch oboch rodičov prispievať na výživu mal. J.y viac ako v minimálnom rozsahu t.j. v sume 30% zo sumy životného minima na nepnoleté, nezaopatrované dieťa podľa osobitného predpisu a preto uložil obidvom rodičom prispievať na výživu mal. J.y v uvedenej výške na účet Detského domova, Kalvárska XX, J. označený vo výroku rozsudku vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred počnúc dňom 5.12.2012 t.j. dňom kedy bola mal. J.a fakticky umiestnená v Detskom domove, A. XX, J. na základe nariadeného predbežného opatrenia tunajšieho súdu.

Vzhľadom k tomu, že ani jeden z rodičov neprispel na účet detského domova na výživu mal. J.y na základe nariadeného predbežného opatrenia tunajšieho súdu v nevyhnutnej miere žiadnou sumou vzniklo im zameškané výživné za obdobie od 5.12.2012 do 26.3.2013, matke aj otcovi obom vo výške 103,16 eur (vo výške 23,21 eur za december 2012, vo výške 26,65 eur za január 2013, vo výške 26,65 eur za február 2013 a vo výške 26,65 eur za mesiac marec 2013), pričom súd s prihliadnutím k pomerom na strane matky povolil jej na úhradu zameškaného výživného splátky vo výške 10 eur mesačne, splatné spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou výroku tohto rozsudku až do úplného zaplatenia dlžnej sumy pod sankciou straty výhody splátok na účet Detského domova, A. XX, J. s poukazom na ustanovenie § 160 ods.1 OSP. S prihliadnutím k vyjadreniu otca, ktorý uviedol, že na 100% predpokladá, že v mesiaci apríl sa zamestná, uložil otcovi zaplatiť zameškané výživné na mal. J.u v lehote do 31.5.2013 s poukazom na ustanovenie § 160 ods. 1 OSP.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 146 ods. 1 písm. a) OSP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, nakoľko konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline písomne v 4 vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1,2 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. (§ 251 ods. 1 OSP).

Po vyhlásení rozsudku sa KO mal. dieťaťa, otec a prokurátorka OP v Ružomberku vzdali odvolania voči všetkým výrokovým častiam vyhláseného rozsudku.